

NOTĂ CĂTRE CITITOR

Pozițiile stelare și planetare din această carte au fost determinate în mod astronomic. Acest lucru înseamnă că recunoaștem fenomenul celeresc numit *precesie*, prin a cărui mișcare echinocțiul de primăvară, echivalentul astrologic al meridianului Greenwich, a ajuns să se deplaseze. Echinocțiul de primăvară (respectiv de toamnă în emisfera sudică) se petrecea, pe vremuri, atunci când Soarele era în constelația Berbecului, primul semn zodiacal. Acum, se petrece atunci când Soarele este în Pești, al doisprezecelea semn zodiacal. Drept urmare, și așa cum cititorii acestei cărți vor remarca, fiecare semn zodiacal „se petrece” aproximativ cu o lună mai târziu decât menționează îndeobște lucrările de popularizare a științei. Prin această rectificare, nu urmărim discreditarea informațiilor de popularizare a științei; ținem să subliniem totuși că eroarea menționată mai sus nesocotește datele materiale ale bolții noastre cerești din secolul al XIX-lea; și, mai mult chiar, îndrăznim să formulăm ipoteza că o asemenea convingere, prin specificul ei, poate fi considerată drept proprie Peștilor, fiind emblematică, într-adevăr, persoanelor născute în *Era Peștilor*, o eră a oglinzilor, a tenacității, a instinctului, a îngemănării și a lucrurilor ascunse. Suntem satisfăcuți de această concepție, care afirmă încă o dată credința noastră în influența vastă și înțeleaptă a cerului infinit.

Marea Tasmaniei
către CHARLESTON

RAUL ARAHURA
către CHRISTCHURCH

Hota Luminatorilor
Coliba lui Crosbie Wells

SEAVIEW
Penitenciarul

ORAȘUL
HOKITIKA

Gibson Quay
RAUL HOKITIKA

Ispiti Sudici

*Insula de Sud
Noua Zeelandă*

KANIERE

CHINATOWN

AURORA

către Delfin

HARTA PERSONAJELOR

STELARE:

Te Rau Tauwhare, *căutător de jad*
Charlie Frost, *funcționar bancar*
Benjamin Löwenthal, *ziarist*

Edgar Clinch, *hotelier*
Dick Mannering, *mare proprietar de terenuri aurifere*

Quee Long, *aurar*
Harald Nilssen, *negustor comisionar*
Joseph Pritchard, *spițer*
Thomas Balfour, *agent maritim*

Aubert Gascoigne, *funcționar judecătoresc*

Sook Yongsheng, *miner independent*

Cowell Devlin, *capelan*

PLANETARE:

Walter Moody
Lydia (Wells) Carver, *născută Greenway*
Francis Carver
Alistair Lauderback
George Shepard
Anna Wetherell
Emery Staines

PĂMÂNT:

Crosbie Wells

CASA ASOCIATĂ:

Coliba lui Wells (Valea Arahura)
Banca Centrală (strada Revell)
Sediul ziarului *West Coast Times* (strada Weld)

Hotelul Gridiron (strada Revell)
Mina de aur Aurora (Kaniere)

„Forja din Chinatown“ (Kaniere)
Nilssen & Co. (Gibson Quay)
Spelunca opiomanilor (Kaniere)
Godspeed (un barc înregistrat în Port Chalmers)

Tribunalul din Hokitika (Judecătoria de pace)

Norocul Drumeșului (strada Revell)

Penitenciarul din Hokitika (Sea-view)

INFLUENȚA ASOCIATĂ:

Rațiune
Dorință

Forță
Autoritate
Restricție
Exterioritate (anterior Interioritate)
Interioritate (anterior Exterioritate)

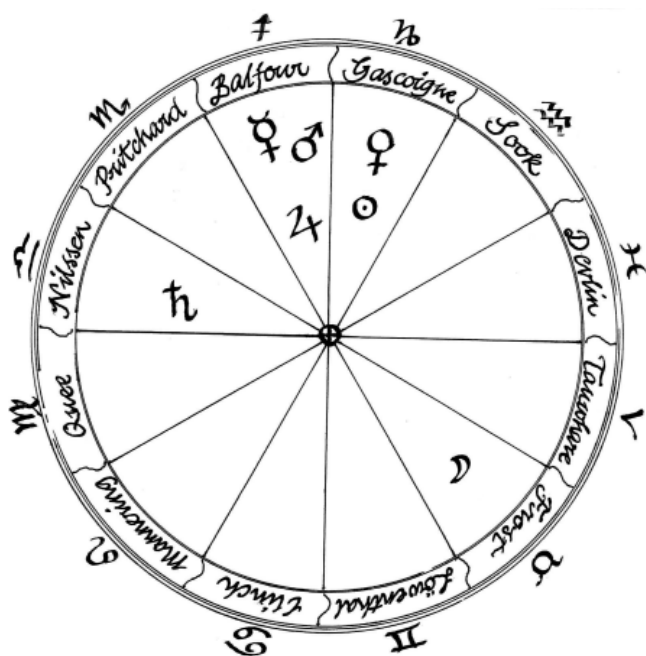
(*decedat*)

PARTEA ÎNTÂI

O SFERĂ ÎNĂUNTRUL UNEI SFERE

27 FEBRUARIE 1866

42° 43' 0" Sud 170° 58' 0" Est

MERCUR ÎN SĂGETĂTOR

În care un străin sosește în Hokitika; o consfătuire secretă este deranjată; Walter Moody tănuiește cele mai proaspete amintiri; și Thomas Balfour începe să spună o poveste.

Cei doisprezece bărbați întruniți în fumoarul Hotelului Coroana lăsau impresia unui grup adunat acolo din întâmplare. Judecând după diversitatea comportamentului și a vestimentației lor – redingote, fracuri, vestoane cu nasturi de corn, haine din moleschin galben, chembrică și dril –, ar fi putut să fie doisprezece străini într-un vagon de tren, fiecare având drept destinație câte un cartier separat dintr-un oraș cu suficiente neguri și marea pentru a-i despărți; într-adevăr, izolarea studiată a fiecăruia dintre ei, unul citind concentrat ziarul, altul aplecat în față pentru a scutura scrumul în șemineu ori un altul proptindu-și mâna cu degetele răsfirate pe postavul mesei de biliard pentru a izbi bilele, plăsmuia acel gen de liniște fizică ce apare seara târziu, într-un compartiment de tren, înăbușită aici nu de mormăitul și zăngănitul vagoanelor, ci de ropotul puternic al ploii.

Aceasta era percepția domnului Walter Moody din locul unde rămăsese la intrare, cu mâna pe tocul ușii deschise. Nu avea de unde să știe că, prin prezența lui, deranjase o întrunire privată, deoarece vorbitorii amuțiseră când auziseră pașii lui pe coridor; așa că, până să deschidă el ușa, fiecare dintre cei doisprezece bărbați își reluase îndeletnicirea (cam la nimereală, în ceea ce îi privea pe jucătorii de biliard, care uitaseră ce locuri ocupaseră înainte), afișând o asemenea meticuloasă concentrare, încât nimeni nici măcar nu a ridicat privirea când nou-venitul a călcat în salon.

Strictețea și uniformitatea cu care bărbații îl ignorau ar fi putut să-i trezească interesul domnului Moody, dacă trupește și sufletește ar fi fost în apele lui. Acum însă îi era greață și se simțea bulversat. Știuse că, în cazul cel mai rău, voiajul până în West Canterbury putea să fie fatal pe o mare răscolită de hula nesfârșită a talazurilor înspumate, care se sfârșeau la cimitirul epavelor de pe bancul de nisip din Hokitika, însă nu se așteptase la grozăviile stranii ale călătoriei, despre care era încă incapabil să vorbească, nici măcar cu el însuși. Moody era din fire intransigent cu orice deficiență a propriei persoane – frica și boala deopotrivă îl făceau să se închidă în sine –, or acesta era motivul pentru care, în mod foarte

atipic, nu fusese în stare să sesizeze ambianța reală a încăperii în care tocmai intrase.

Chipul lui Moody sugera îndeobște agerime și atenție. Ochii, cenușii și mari, clipeau rar, iar gura, cu buze moi și copilărești, păstra de obicei o expresie de curtenitoare solitudine. Din naștere, avea părul foarte creț; purtase plete cu zuluți până la umeri în tinerețe, dar acum era tuns scurt, cu cărare pe o parte și pieptănat lins grație unei pomezi cu miros dulceag, care îi închidea nuanța aurie a părului până la un șaten unsuros. Fruntea și obrajii aveau linii colțuroase, nasul era drept și tenul neted. Nu împlinise încă douăzeci și opt de ani, era iute și precis în mișcări, vădind acel gen de vigoare șmecheroasă nedenaturată, care nu sugerează naivitate, dar nici viclenie. Avea o alură de majordom discret și ager la minte, drept urmare, devenea adesea confidentul bărbaților taciturni sau era pofțit să medieze relații dintre oameni pe care abia îi cunoscuse. Pe scurt, avea o înfățișare care trăda foarte puțin din personalitatea lui și în care, totodată, alții erau înclinați să se încreadă imediat.

Moody era conștient de avantajul pe care i-l conferea farmecul lui enigmatic. Aidoma majorității persoanelor deosebit de frumoase, își studiase minuțios reflecția din oglindă și, într-un fel, se cunoștea cel mai bine văzut dinafară; era mereu într-un locaș al minții de unde se percepea din exterior. Petrecuse nenumărate ceasuri în alcovul garderobei personale, unde oglinda îi tripla imaginea arătându-l din profil, semiprofil și din față: Carol I Stuart pictat de Van Dyck, dar cu mult mai frapant. Acesta era un obicei de-al lui, pe care oricum l-ar fi tăgăduit probabil – căci într-atât de severă este înfierarea pe care profeții morali ai epocii noastre o aruncă asupra examinării de sine! Ca și cum sinele nu ar avea nici o legătură cu sinele, iar oamenii nu s-ar uita în oglindă decât pentru a căpăta confirmarea propriei lor aroganțe; ca și cum actul de a se stima pe sine nu ar fi la fel de subtil, vulnerabil și nestatornic ca orice atașament dintre două suflete pereche. În fascinația lui, Moody nu urmărea neapărat să își elogieze propria-i frumusețe, cât mai degrabă să o stăpânească. Desigur, ori de câte ori se zărea oglindit în vitrina unei prăvălii sau în geamul vreunei ferestre după lăsarea nopții, fremăta de satisfacție – dar la fel cum ar simți, probabil, un inginer când, întâlnind din întâmplare vreun mecanism inventat de el, constată că arată splendid și strălucitor, fiind bine gresat și funcționând exact cum prevăzuse el că trebuia să o facă.

Se putea vedea pe sine acum, așa cum stătea ferm în pragul ușii deschise a fumoarului, și știa că prin alura lui lăsa impresia unui om de un calm desăvârșit. Dar aproape că tremura de oboseală; groaza îi rămăsese

în stomac ca un bolovan greu; se simțea urmărit, chiar hăituit; intrase spaima în el. Inspecta salonul cu un aer de detașare politicoasă și respect. Încăperea semăna cu un loc reconstruit din memorie la capătul unei lungi perioade de timp, când multe lucruri au fost uitate (suporturile pentru lemnele din vatră, draperiile, placa propriu-zisă ce îmbrăca șemineul), dar micile detalii persistă: un tablou al răposatului Prinț Consort, bunăoară, decupat dintr-o revistă și fixat cu țințe pe peretele dinspre curte; urma îmbinării de pe mijlocul mesei de biliard, care fusese tăiată în două cu fierăstrăul pe cheiul din Sydney pentru a rezista mai bine pe timpul traversării pe mare; teancul de ziare vechi de pe secrete, cu paginile subțiate și șterse de la atingerea atâtor mâini. Cele două ferestreuici plasate de o parte și de cealaltă a căminului dădeau spre curtea din dos a hotelului, o bucată de teren mocirlos înțesat de lăzi și butoaie ruginite, despărțit de loturile învecinate doar prin niște petice de tufișuri și ferigi pitice, iar, spre nord, printr-un șir de cuibare, toate cu lanțuri la uși contra hoților. Dincolo de această vagă periferie, vedeai rufe atârinate pe frânghii înșirate încolo și înapoi în spatele caselor, pe un cvartal înspre est, stive de scânduri așezate în zig-zag, cotețe, mormane de fier vechi și table, jgheaburi sparte și uluce – totul păraginit sau oarecum stricat. Ceasul bătuse acea oră târzie a asfințitului, când toate culorile par să-și piardă brusc intensitatea, iar afară ploua tare; prin geamul parcă jivrat de stropi, curtea părea spălăcită și pierdută în umbră. Înăuntru, lămpile cu gaz nu învinseseră încă lumina albăstruie a zilei muribunde și, prin însăși paloarea lor, păreau să accentueze lipsa generală de veselie a decorului încăperii.

Pentru un om deprins cu clubul său din Edinburgh, unde totul era iluminat în nuanțe de roșu și auriu, iar canapelele din piele ornate cu bumbi sclipeau în rotunjimi la unison cu corpolența gentlemanilor de pe ele; unde, când intrai, primeai o jachetă moale mirosind plăcut a anason sau a mentă, apoi, o simplă zvâcnire din deget înspre șnurul clopoțelului era de ajuns pentru a face să apară o sticlă de vin roșu pe o tavă de argint – perspectiva era dură. Însă Moody nu era genul de om pentru care niște standarde ofensatoare puteau fi un motiv de supărare: simplitatea grosolană a locului nu-l făcea decât să se închidă în el însuși, așa cum un bogătaş se dă iute într-o parte, cu un aer opac, atunci când întâlnește un cerșetor pe stradă. Amabilitatea întipărită pe fața lui a rămas neclintită și atunci când privirea a înconjurat camera, însă în interiorul lui, fiecare nou amănunt – gălma de ceară murdară de sub o lumânare, mîzga de praf din jurul unui geam – îl făcea să se retragă și mai mult în carapacea lui și să-și oțelească trupul și mai tare contra acelei scene.

Această repliere, deși făcută în mod inconștient, nu se datora atât prejudecăților specifice celor înstăriți – de fapt, Moody avea o avere modestă și adesea le dădea câțiva gologani celor nevoiași, deși (trebuie să recunoaștem) niciodată fără un mic val de plăcere lăuntrică la gândul mărinimiei lui –, cât mai degrabă dezechilibrului personal pe care se străduia în prezent, nevăzut de nimeni, să-l înfrângă. În fond, se afla într-un oraș al căutătorilor de aur, recent construit între junglă și tala-zuri, în marginea cea mai sudică a lumii civilizate, iar el nu se așteptase la vreun lux.

Adevărul era că, în urmă cu nici șase ceasuri, la bordul barcului care îl adusese de la Port Chalmers pe această fâșie sălbatică a Coastei de Vest, Moody asistase la o întâmplare atât de neobișnuită și de impresionantă, încât toate celelalte realități erau puse sub semnul îndoielii. Scena îi rămăsese vie, ca și cum o ușă se întredeschisese într-un colț al minții lui, lăsând să se vadă o dungă de lumină cenușie, iar acum nu-și mai putea dori să fie din nou întuneric. Cu prețul unui mare efort, izbutea să împiedice acea ușă să nu se caște și mai mult. În această situație fragilă, orice fel de neprincipialitate sau inconveniență era un afront personal. Avea senzația că toată acea scenă sumbră din fața lui era un ecou complet al grelelor încercări la care fusese supus atât de recent, iar el se retrăgea înăuntrul lui pentru ca mintea să nu urmeze această conexiune și să nu se întoarcă în trecut. Disprețul era util. Îi dădea un simț stabil al proporțiilor, o justete interioară la care să poată apela în deplină siguranță.

A conchis că era o sală nereușită, sărăcăcioasă și jalnică – și, astfel pregătit lăuntric pentru a înfrunta decorul, și-a îndreptat atenția spre cei doisprezece membri ai adunării. Un panteon inversat, și-a zis el, și din nou s-a simțit un pic mai sigur pe sine, fiindcă își permisesese răsfățul de a fi spiritual.

Bărbații erau arși de soare și zbiciți de vânt, ca orice pionieri aventurieri, cu buzele albicioase și crăpate, cu o ținută denotând privațiuni și adversități. Doi dintre ei erau chinezi, îmbrăcați identic cu târlci de cârpă și haine cenușii din bumbac; în spatele lor stătea un aborigen maori, cu tatuaje pe față, ca niște vârtejuri verzui-albastrii. Cât despre ceilalți, Moody nu le putea ghici originea. Nu înțelegea deocamdată cum de munca pe terenurile aurifere putea îmbătrâni un om doar în câteva luni; rotindu-și privirile prin sală, a presupus că el era cel mai tânăr dintre cei prezenți acolo, când în realitate câțiva erau mai mici decât el sau de vârsta lui. Ardoarea tinereții pălise din ochii lor. Aveau să rămână pentru totdeauna ursuzi, neliniștiți, repeziți, pământii, scuipând praf în palmele brăzdate de liniii cafenii. Lui Moody i se părea grosolani, insoliti chiar;

îi considera niște oameni cu prea puțină influență; nu se mira de ce erau atât de tăcuți. Voia un coniac și un loc unde să stea jos, cu ochii închiși.

A rămas la intrare câteva momente după ce pășise înăuntru, așteptând să fie primit, dar când nimeni nu a schițat niciun gest de bun venit sau de respingere, a mai făcut un pas înainte și a tras binișor ușa în spatele lui, închizând-o. A făcut o plecăciune vagă în direcția ferestrei și o alta în direcția căminului, în chip de prezentare globală a persoanei lui, apoi s-a îndreptat spre masa laterală și s-a apucat să își prepare o băutură, turnându-și din carafele plasate acolo în acest scop. Și-a ales un trabuc și l-a ciuntit la vârf; punându-și-l între dinți, s-a răsucit înapoi spre cameră și a scrutat figurile încă o dată. Nimeni nu părea câtuși de puțin afectat de prezența lui. Asta îi convenea. S-a așezat în singurul fotoliu disponibil, și-a aprins trabucul și s-a rezemat de spătar, oftând adânc, ca un om care consideră că desfătările confortului zilnic sunt, de acea dată, pe deplin meritate.

Satisfacția lui a fost de scurtă durată. Nici nu apucase bine să-și lungească picioarele și să-și încrucișeze gleznele (sarea de pe pantaloni se uscase, foarte agasant, cu urme albe ca niște vălurele), că bărbatul așezat imediat în dreapta lui se și aplecă în față, împungând aerul cu ciotul de trabuc dintre degete, și zise:

— Ia ascultă – ai vreo treabă aici, la Coroana?

Întrebarea fusese formulată cam brutal, însă expresia lui Moody nu înregistrase nici o reacție. Înclină politicos din cap și răspunse că, într-adevăr, avea rezervată o cameră la etaj și că sosise în oraș chiar în acea seară.

— Direct de pe barcă, adică?

Moody înclină capul din nou și afirmă că exact asta vruse să spună. Și, pentru ca omul să nu-l creadă laconic, mai adăugă faptul că venea din Port Chalmers, cu intenția de a-și încerca mâna săpând după aur.

— Asta-i bine, zise bărbatul. Asta-i bine. Cică sunt noi filoane în sus pe plajă, e doldora pe-acolo. Nisipuri negre: ăsta-i strigătul pe care o să-l auzi; nisipuri negre înspre Charleston, asta-i la nord de-aici, bineînțeles, Charleston adică. Deși vei vedea că încă mai scoți ceva și prin defileu. Ai vreun amic sau ai venit singur?

— Nu, sunt doar eu, zise Moody.

— Fără asociați! spuse omul.

— Ei bine, zise Moody, surprins din nou de felul în care bărbatul se exprimase. Am de gând să mă îmbogățesc pe cont propriu, atâta tot.

— Fără asociați, repetă omul. Și fără treabă; n-ai nici o treabă aici, la Coroana?

Era o impertinență să solicite aceeași informație de două ori, dar tipul părea jovial, chiar zăpăcit, bătând darabana cu degetele pe reverul vestei. Gândindu-se că, poate, el nu fusese suficient de explicit, Moody spuse:

— Treaba mea la acest hotel este doar să mă odihnesc. În următoarele zile, voi face investigații pe terenurile miniere – care râuri sunt productive, care văi sunt sterpe – și mă voi acomoda cu viața de căutător de aur, cum s-ar spune. Intenționez să stau aici la Coroana o săptămână, iar după aceea să-mi văd de drum spre centrul țării.

— Înțeleg că n-ai mai săpat până acum.

— Nu, domnule.

— N-ai văzut niciodată culoarea?

— Doar la bijutier – pe vreun ceas sau pe vreo cataramă; niciodată în stare pură.

— Dar ai visat-o, culoarea aurului pur! Ai visat-o... stând în genunchi în apă, cernând metalul din pietriș!

— Presupun... ei bine, nu, n-am visat-o, de fapt, spuse Moody.

Stilul expansiv în care se exprima acest om era cam ciudat pentru el: în ciuda aparentei lui zăpăceli, tipul vorbea înfocat, ba chiar cu o energie aproape supărătoare. Moody se uită în jur, sperând să schimbe o privire înțelegătoare cu unul dintre ceilalți bărbați, însă nimeni nu ridicase ochii spre el. Tușind, adăugă:

— Presupun că am visat despre ceea ce urmează după aceea, adică la ce te-ar putea conduce aurul, în ce s-ar putea preface.

Tipul părea mulțumit de acest răspuns.

— Alchimie inversă, așa îmi place mie să numesc toată afacerea asta, adică prospecțiunile. Alchimie inversă. Înțelegi, transformarea – nu *în* aur, ci *din* aur.

— Este o figură de stil minunată, domnule, îl întrerupse Moody, dându-și seama abia mult mai târziu că această idee semăna foarte bine cu recenta lui imagine mentală despre un panteon inversat.

— Și investigațiile dumitale, zise bărbatul mișcând viguros din cap, investigațiile dumitale... te vei interesa prin jur, presupun – ce fel de lopeți, ce fel de șaitrocuri, hărți și alte chestii.

— Da, întocmai. Vreau să fac totul cum trebuie.

Tipul se azvârli înapoi între brațele fotoliului, în mod evident foarte amuzat.

— O săptămână de cazare și masă la Hotelul Coroana, doar ca să pui niște întrebări! exclamă el cu un hohot de râs. Și pe urmă o să stai două săptămâni în noroi, ca să strângi la loc cât ai cheltuit!

Moody își încrucișă gleznele din nou. Nu avea dispoziția potrivită pentru a-i răspunde tipului cu aceeași energie, însă căpătase o educație prea rigidă pentru a se încumeta la vreo impolitețe. Ar fi putut, pur și simplu, să se scuze pentru lipsa lui de orientare și să admită că avea o stare de rău general – tipul părea destul de înțelegător, cu felul lui de a bate darabana cu degetele și cu râsul lui gâlgâit –, dar Moody nu era deprins să vorbească deschis cu străinii și, cu atât mai puțin, să mărturisească vreun beteșug în fața altei persoane. Scuturându-se lăuntric, rosti pe un ton mai senin:

— Și dumneavoastră, domnule? Aveți o situație bună aici, nu-i așa?

— O, da, răspunse celălalt. Agenția Maritimă Balfour. Ne-ai văzut, probabil, imediat după oborul pentru vite, o poziție excelentă, să știi, pe strada Wharf. Balfour, ăsta sunt eu. Thomas este numele meu de botez. Ai nevoie de un nume de botez pe terenurile aurifere: nimănui nu i se spune *domnule* în defileu.

— Atunci, înseamnă că trebuie să exersezi să-mi folosesc numele întreg, spuse Moody. Mă cheamă Walter. Walter Moody.

— Da, iar acolo lumea o să te strige *oricum* o fi, numai Walter nu, spuse Balfour bătându-se cu palma pe genunchi. „Walter Scoțianul“, poate. „Walt Două-Mâini-Drepte“, eventual. „Wally Pepită“. Ha!

— Porecla asta va trebui s-o capăt pe merit.

Balfour râse.

— Nu e nevoie de nici un merit, spuse el. Am văzut eu niște pepite mari cât un pistol de damă. Ditamai pepitele de aur. Mari cât un pistol de damă, dar, ascultă-mă pe mine, nici pe departe la fel de greu să pui mâna pe ele.

Thomas Balfour era un bărbat de vreo cincizeci de ani, îndesat la trup și robust. Avea părul complet încărunțit, pieptănat pe spate și lung până aproape de urechi. Purta o barbă-lopătă și avea tendința să o netezească în jos cu căușul palmei, atunci când era amuzat de ceva – ceea ce făcea și acum, încântat de propria-i glumă. Starea de prosperitate îi era vizibil, constată Moody, recunoscând la interlocutorul lui acel sentiment confortabil al statutului îndreptățit, care vine atunci când optimismul de o viață întreagă se vede confirmat prin reușită. Rămăsese doar în cămașă; cravata lui, deși de mătase și splendid lucrată, era pătată cu sos și prea larg petrecută în jurul gâtului. Moody îl catalogă drept un om cu concepții libertare – un ins inofensiv, recalcitrant ca spirit și vesel în efuziunile lui.

— Vă rămân îndatorat, domnule, spuse el. Aceasta este prima dintre nenumăratele cutume pe care nu le cunosc absolut deloc, sunt sigur.

Fără nici o îndoială, aş fi făcut greşeala de a-mi folosi numele de familie în defileu.

Era adevărat că în mintea lui avea o idee extrem de neclară despre loturile miniere din Noua Zeelandă, biziindu-se în special pe nişte schişte ale terenurilor aurifere din California – colibe de lemn, văi cu afundături plane, căruţe în praf –, şi totodată un sentiment confuz (nici nu ştia de unde) că acea colonie era cumva umbra Insulelor Britanice, alternativa sălbatică şi a reşedinţei, şi a inimii Imperiului. Fusesse surprins, când ocolise promontoriile peninsulei Otago în urmă cu vreo două săptămâni, să observe conace pe deal, cheiuri cu promenade, străzi şi grădini parcelate – şi era surprins, acum, să vadă cum un gentleman bine îmbrăcat îi dădea chibriturile lui unui chinez, apoi se apleca peste el ca să-şi recupereze paharul.

Moody era un tip şcolit la Cambridge, născut la Edinburgh într-o familie cu o avere modestă şi o casă cu trei servitori. Cercurile sociale în care obişnuise să se mişte, la Trinity, şi apoi la Inner Temple în anii din urmă, nu aveau nicidecum aspectul rigid al nobilimii, unde istoria şi contextul unui individ diferă, faţă de a altui individ, doar prin rang; totuşi, educaţia primită îl făcuse să fie insular, întrucât îl învăţase că metoda corectă de a înţelege orice sistem social era să îl privească de deasupra. Cu amicii lui de facultate (îmbrăcaţi în cape şi îmbătaţi cu vin de Renania), susţinea teoria contopirii claselor sociale, cu acea agonie şi vitalitate specifică tinereţii, dar era întotdeauna uimit ori de câte ori o întâlnea în practică. Nu ştia pe atunci că un teren aurifer era un loc al noroiului şi al hazardului, unde fiecare ins e străin de cel de lângă el, şi străin de acel pământ; unde şaitrocul unui băcan se poate umple de culoare, iar şaitrocul unui avocat poate rămâne complet gol; unde nu existau nici un fel de divizări. Moody era cam cu douăzeci de ani mai tânăr decât Balfour, aşa că i se adresa cu deferenţă, însă ştia perfect că Balfour era un om de un standard social inferior lui şi ştia perfect, de asemenea, cât de stranie era amestecătura de persoane din jurul lui, a căror condiţie şi origine el nu avea mijloacele să le ghicească. Politeţea lui, prin urmare, părea cumva scorţoasă, aşa cum un om care nu are deprinderea de a vorbi cu copiii nu ştie ce se cuvine să le spună şi preferă să stea deoparte, rămânând rigid, indiferent cât de mult şi-ar dori să fie amabil.

Thomas Balfour simţea această condescendenţă şi era încântat. Resimţea o aversiune jucăuşă faţă de oamenii care vorbeau, cum se exprima el, „mult prea bine“ şi îi plăcea să îi provoace – nu la mânie, care îl plictisea, ci la vulgaritate. Considera că severitatea lui Moody era ca un guler elegant, lucrat într-un stil aristocratic, dar care era insuportabil

de constrângător pentru cel care îl purta – așa vedea el toate convențiile societății alese, ca pe niște ornamentații inutile – și îl amuza felul cum rafinamentul intrinsec îl făcea pe Moody să se simtă atât de stânjenit.

Balfour era într-adevăr un om de condiție umilă, așa cum intuise și Moody. Tatăl lui lucrase într-o șelărie din Kent, iar el ar fi putut îmbrățișa aceeași meserie, dacă un incendiu nu i-ar fi răpus tatăl, cu grajd cu tot, atunci când el avea unsprezece ani, însă de felul lui era un flăcău neastâmpărat, cu manșete roase și o nerăbdare ce dezmințea expresia visătoare și cumva absentă pe care o avea îndeobște, iar munca îndârjită oricum nu i s-ar fi potrivit. În orice caz, un cal nu putea ține pasul cu un vagon de tren, cum îi plăcea lui să spună, iar meseriile nu au înfrânat năvala vremurilor în schimbare. Lui Balfour îi plăcea foarte mult să simtă că era în avangarda unei ere. Când vorbea despre trecut, o făcea ca și cum fiecare deceniu anterior anului curent era o lumânare prost lucrată, care arse și se mistuise. Nu simțea nici un fel de nostalgie pentru lucrurile din viața lui de băietan – lichidul negricios din vanele de argăsire, ras-telul cu piei de prelucrat, săculețul din piele de vițel în care tatăl lui își păstra acele și sula de șelar – și nu le pomenea decât arareori, când făcea o comparație cu industriile mai noi. Minereul: acolo se aflau banii. Mine de cărbuni, oțelării și aur.

A început în sticlărie. După câțiva ani ca ucenic, și-a înființat propria fabrică de sticlă, un atelier de producție modest, pe care ulterior l-a vândut contra unei acțiuni într-o mină de cărbune, care cu timpul a fost extinsă la o rețea de puțuri miniere și a fost vândută unor investitori din Londra pe o sumă foarte mare. Nu s-a însurat. Când a împlinit treizeci de ani, a cumpărat un bilet, fără întoarcere, pe un cliper cu destinația Veracruz, primul tronson al unei călătorii de nouă luni, care avea să-l poarte, traversând uscatul, până la terenurile aurifere din California. Strălucirea vieții de căutător de aur a pălit repede pentru el, dar nu și necontenita febră și speranță a zăcămintelor; cu prima pulbere de aur a cumpărat acțiuni la o bancă, a construit trei hoteluri în patru ani și a prosperat. Când rezervele din California au secăt, a vândut tot și s-a imbarcat pe mare spre Victoria – o nouă descoperire de zăcăminte, un nou teren neexplorat –, iar de acolo, auzind încă o dată chemarea venită peste ocean ca un magic sunet de flaut pe o neasemuită briză, în Noua Zeelandă.

În cei șaisprezece ani petrecuți pe terenurile cu zăcămintele naturale, Thomas Balfour întâlnise nenumărați bărbați ca Walter Moody, iar lăudabil pentru temperamentul lui era faptul că, de-a lungul anilor, păstrase o profundă afecțiune și considerație pentru starea pură a oamenilor încă

neîncercați de experiențe, încă nepățiți în viață. Balfour, fiind un om ridicat prin forțe proprii, era înțelegător cu cei ambițioși și neconvențional, prin generozitatea spiritului. Îi plăcea să vadă inițiativă; îi plăcea să vadă dorință. Era dispus să-l îndrăgească pe Moody din simplul motiv că acesta se înhămasse la o treabă despre care, în mod evident, știa doar foarte puțin, dar din care aștepta pesemne un mare profit.

În această seară totuși, Balfour avea planul lui. Venirea lui Moody îi luase cumva prin surprindere pe cei doisprezece bărbați, care prevăzuseră serioase măsuri de precauție pentru a se asigura că nu aveau să fie deranjați. Salonul din față al Hotelului Coroana era închis în acea seară pentru interese private, iar un flăcău fusese plasat anume sub marchiză, ca să țină strada sub observație, pentru eventualitatea în care cuiva i-ar fi venit ideea să bea ceva acolo – ceea ce părea improbabil, fiindcă fumoarul hotelului nu era, în general, un loc faimos pentru societatea sau farmecul său, fiind într-adevăr adesea pustiu, chiar și în serile de weekend, când gloate de mineri dădeau buzna înapoi ca să-și cheltuiască pulberea de aur la cârciumile din oraș. Băiatul pus de strajă era de-al lui Mannering și avea în mână un teanc gros de bilete la galerie, pe care să le dea pe gratis. Spectacolul – *Senzații din Orient!* – era nou și garantat să placă, iar în foaierea operei se aflau pregătite lăzi de șampanie, prin bunăvoința lui Mannering însuși, în cinstea premierei din acea seară. Cu aceste distracții asigurate și crezând că nici o corabie nu ar risca să acosteze în seara păcloasă a unei zile atât de furtunoase (sosirile anunțate în paginile navale ale gazetei *West Coast Times* avuseseră deja loc până la acea oră), grupul întrunit acolo nu se gândise să ia măsuri în cazul apariției accidentale a unui străin, care ar fi tras la hotel cu vreo jumătate de ceas înainte de lăsarea serii, ceea ce însemna că se afla deja în interiorul clădirii când băiatul trimis de Mannering își preluase postul sub acoperișul prin care ploaia picura deasupra intrării dinspre stradă.

Walter Moody, în ciuda înfățișării liniștitoare și a detașării prevenitoare cu care se comporta, era totuși un intrus. Bărbații nu prea știau cum să îl convingă să plece, fără a explica limpede că prezența lui acolo era nedorită, și în felul acesta divulgând natura subversivă a adunării lor. Thomas Balfour își asumase sarcina să îl cerceteze cu atenție, doar în virtutea proximității lor întâmplătoare, lângă foc – ceea ce era o coincidență fericită, căci Balfour era tenace, cu toată fanfaronada și exaltarea lui, și se pricepea bine să întoarcă o situație în avantajul lui.

— Da, bun, spuse el acum. Oricine deprinde rostul destul de repede și, oricum, fiecare trebuie să înceapă din poziția dumată, ca ucenic, mă refer, neștiind absolut nimic. Dar de unde ți-a încolțit ideea, dacă nu

te deranjează că întreb? Mă preocupă pe mine chestiunea asta – ce îl aduce pe un tip tocmai aici, înțelegi, la capătul pământului, ce aprinde scânteia într-un om?

Moody trase din trabuc înainte de a răspunde.

— Motivul meu a fost complicat, zise el. O dispută de familie dure-ro de relatat, dar care explică voiajul meu solitar pe mare.

— Oh, dar în privința asta nu ești singur, spuse vesel Balfour. Fiecare băiat de-aici a fugit de ceva – poți fi sigur de asta!

— Într-adevăr, spuse Moody, considerând ideea cam alarmantă.

— Fiecare este de altundeva, continuă Balfur. Da: exact asta este esența. Cu toții suntem de altundeva. Cât despre familie: vei găsi destui frați și părinți în defileu.

— Sunteți amabil că îmi oferiți o mângâiere.

Balfour rânjea cu gura până la urechi acum.

— *Asta* da formulare, spuse el fluturând atât de energic din mâna în care ținea țigara de foi, încât își împrăstie scrumul pe toată vesta. *O mângâiere!* Dacă tu consideri asta mângâiere, înseamnă că ești un adevărat puritan, băiete.

Moody nu era capabil să dea un răspuns adecvat la această remarcă, așa că se înclină din nou, și, apoi, ca și cum ar fi vrut să nege orice implicație puritană, sorbi lung din pahar. Afară, o rafală de vânt întrerupse biciuirea constantă a ploii, azvârlind o perdea de apă pe ferestrele dinspre vest. Balfour își examina vârful țigării, hlizindu-se în continuare; Moody își puse țigara între buze și, întorcând obrazul, trase superficial din ea.

Exact atunci, unul dintre cei unsprezece bărbați care păstrau tăcerea se ridică în picioare, își împături ziarul de două ori și se îndreptă spre secretele, ca să-și ia o altă gazetă. Purta o haină neagră fără guler și o cravată albă subțire – o vestimentație de cleric, își dădu seama Moody, cumva surprins. Iată ceva ciudat. De ce să aleagă un membru al clerului să citească știrile târziu, în fumoarul unei hotel de rând, într-o sâmbătă seara? Și de ce să rămână așa de tăcut în acest răstimp? Moody urmărea cum cuviosul personaj frunzărea prin teancul de ziare, respingând câteva numere din *Colonist* și alegând în schimb un exemplar din *Grey River Argus*, pe care îl extrase cu un murmur de plăcere, ținându-l la distanță de corp și înclinat, cu un aer de satisfacție, spre lumină. De fapt, se gândea Moody argumentând în sinea lui, poate că nu era așa de ciudat: seara era foarte ploioasă, iar sălile și tavernele din oraș erau probabil foarte aglomerate. Poate capelanul fusese nevoit, dintr-un motiv oarecare, să se adăpostească temporar acolo, pentru a scăpa de ploaie.

— Vasăzică ai avut o ceartă, spuse Balfour imediat, ca și cum Moody îi promisese o poveste palpitantă, apoi uitase să o mai înceapă.

— Am participat la o ceartă, îl corectă Moody. Adică, nu eu am provocat disputa.

— Cu tatăl dumitale, presupun.

— E dureros de relatat, domnule, insistă Moody uitându-se la interlocutorul lui cu o privire severă menită să-i închidă gura, însă Balfour reacționează aplecându-se și mai mult în față, gravitatea expresiei lui Moody dându-i ghes să creadă că povestea acestuia merita cu atât mai mult să fie auzită.

— O, haide! spuse el. Descarcă-ți sufletul de povara asta.

— Nu e o povară pe care să ți-o poți lua de pe suflet, domnule Balfour.

— Amice, n-am auzit niciodată așa ceva.

— Scuzați-mă dacă schimb subiectul.

— Dar m-ai incitat! Mi-ai stârnit atenția!

Balfour rânjea la el.

— Să nu vă supărați dacă o să vă refuz, spuse Moody încercând să vorbească în surdină, ca să ferească discuția lor de restul încăperii. Insistă să păstreze discreția asupra vieții mele personale. Motivul meu nu vine decât din dorința de a nu vă face o impresie proastă.

— Dar dumneata ești cel nedreptățit. Ai zis că disputa n-a pornit de la dumneata.

— E-adevărat.

— Asta-i bună, acum! Nu-i nevoie să ții secret *asa ceva*! exclamă Balfour. Ce, nu crezi că am dreptate? Nu-i nevoie să-ți fie rușine de faptele altuia, pricepi?

Vorbea foarte tare.

— Vă raportați la rușinea personală, spuse Moody cu voce joasă. Eu mă refer la rușinea care este adusă asupra unei familii. Nu vreau să întinez numele tatălui meu; este și numele meu deopotrivă.

— Tatăl dumitale! Dar eu ce tocmai ți-am spus? Vei găsi tați destui, am zis, în josul defileului! Nu e o figură de stil, e ceva uzual și o necesitate, așa se face pe-aici! Dă-mi voie să-ți spun ce se poate socoti drept o rușine printre căutătorii de aur. Să minți în gura mare că terenul e steril – *asta* e rușinos! Să te cerți pentru țăruii de demarcare de pe un titlu de proprietate – *asta* e rușinos! Să jefuiești un om, să-l tragi pe sfoară, să-l omori – *asta* e rușinos. Dar unde s-a mai pomenit să-ți plesnească obrazul de rușine pentru familie?! Spune-le asta pristinilor, ca să anunțe sus și tare pe drumul mare în Hokitika, o să creadă că e știrea știrilor! Ce este rușinea pentru familie, fără o familie?

Balfour își încheie pledoaria, bocănind iute cu paharul gol pe brațul fotoliului. Zâmbi radios spre Moody și ridică palma larg desfăcută,